Ergo ad thema. petite ⁊ habebitis vo
bis. Quod nobis preſtare ac.

In aſcenſione domini.

Sermo. xxxv.

Aſſumptus eſt ihs in celū ⁊
ſedet a dextris dei. Marci
xvi. Ariſtotiles dicit ꝙ o
ne graue deorſū: ⁊ oē leue ſurſū. ⁊
tū graue nō pt ſupra eleuari niſi
mediante inſtro. Quatuor autem
ſunt inſtra p que graue ſurſū ele
uat. Primū ē virtus inferior. vt ra
dix in terra q̄ tanq̄ cum inſtro ele
uat arborem in altū. Secundū eſt
virtus ſuperior actiua. vt ſol attra
hit humores de terra in altū. Ter
cium ē virtus interior expulſiua.
vt de fontibus q̄ cadunt de alto.
Nā qn̄ aq̄ vadit in meatu oppreſſe
p canalia ex vi interiori exp̄mit a
quā in altū. Quartū ē virtus exte
rior pmotiua. vt mediante ſcala
aſcendit hō in altū. vel mediāte in
ſtro ducit aliquod graue in altū. vt
lignū vel lapis. Ita ſpūaliter xps
habuit q̄tuor virtutes medianti
bus quibus corpus eius glificatū ē
hodie eleuatū. Nā primo habuit
humilitatē q̄ tanq̄ radix arborē
eleuat. Ita virtus hūilitatis. quia ſe
humiliauit ita meruit exaltari.
Scdo habuit pietatē tanq̄ virtu
tem attractiuā. quia ſua pietas tra
xit eū ad nrām neceſſitatē. ideo retra
xit corpus paſſum ⁊ clarificatū in
altū. Tertio habuit miam q̄ tan
q̄ virtus exterior pmotiua traxit
eū ad patrem. Vnde aplus. Nō ex
operibus iuſticie q̄ fecimus nos
ſed ſcd̄m ſuam miam ſaluos nos fe
cit. Et ſicut detraxit ad nos: ita re
tracta cōſummatio opis retraxit
ad patrem. Quarto habuit deitatis
potentiā q̄ tanq̄ ſuperior attraxit
Nā videmus ꝙ vnūquodq; tendit ad
ſuū principiū. Sicut aq̄ nō q̄eſcit
ſed fluit ſp donec venerit in mare
quod ē pncipiū oim aquaꝝ. ⁊ de eo
exiuit. Ita deitas xpi corpus glo
rificatū attraxit ſicut radius ſola
ris humores de terra. Et ſic mediā
te ꝓpria poteſtate ſcd̄m deitatē aſ
cendit. Nullus enim poteſt ꝓpria
vtute aſcēdere vt angeli aſcēdunt
p virtutē deitatis. aīe mediāte au
xilio angeloꝝ. Vnde dicit aplus
ad ephe. Ipſe ē qui aſcendit ſu
pra celos vt adimpleret omnia.
Ipſe ait in euangelio iohannis.
Si exaltatus fuero videlicet. tunc
omnia traham ad me mediante
deitate. Et quomodo hoc facit. ⁊ aſ
cendit patet in euangelio hodier
no. Marci. xvi. Euangelium.

Recumbētibus vndecim diſcipu
lis in domo: vbi cenabat cum eo
quando voluit ire in montem. Ap
paruit illis ihſus ⁊ exprobrauit
infidelitatem eorum ⁊ duriciā cor
dis. quia hijs ſcilicet qui viderāt
ipſum ⁊ dixerunt eis eum reſurre
xiſſe a mortuis: ipſi non credide
runt. Et dixit eis. Ite in vniuerſū

mundum predicate euangelium
omni creature ⁊ homini: qui ē do
minus oīm creaturaꝝ. Qui credi
derit ⁊ baptiſatus fuerit: ſaluus
erit. Qui vero non crediderit ꝯdem
nabit. Signa autē eos qui credi
derint: qui pñt facere hec ſequent
In nomine meo demonia eiicient.
linguis loquntur nouis. ſerpentes
tollent. ⁊ ſi quid mortiferū bibe
rint nichil eis nocebit. ſup egros
man⁹ imponent: ⁊ bene hebunt.
Et dominus quidem ihesus poſtꝙ
locutus ē eis: iuſſit eos ire in mō
tem oliueti ⁊ ibi corā eis aſſump
tus eſt in celum. ⁊ ſedet a dextris
dei patris. ⁊ ecce duo angeli ſtete
runt iuxta illos in veſtibus albis
Qui dixerūt Viri galilei quid ſta
tis aſpicientes in celum. Quarto
veniet quemadmodum vidiſtis
eum aſcendentem in celum. Tunc
apl'i ibant ⁊ vbiqꝫ predicabant
⁊ baptiſabant populū: domino
cooperante: ⁊ ſpiritu ſancto confir
mante: ſequentibꝰ ſignis. qꝫ ſigñ
que faciebant predicationē ꝯfir
mabant. Quo ad thema Aſſump
tus ē ihs in celū: ſedet ad dextrā
dei pr̄is omnipotentis. Nota ꝙ in
celū aſſumptus eſt ihs p ipſius
deitatis potentiā. ⁊ hoc ꝓpter qua
tuor cauſas. Prima ē vt angelicā
ruinam reſtauraret ⁊ repararet.
Secundo vt nos pr̄i reconſiliaret.
Tercio vt viam nobis manifeſta
ret. Quarto vt nobis gratiam mi
niſtraret. Primo dico ꝙ ihesus ho
die aſcendit: vt angelicam ruinā
repararet Vnde in pſalmo. Iudi
cabit nacōes ⁊ implebit ruinas.
Huiꝰ legimꝰ figurā in libro ioſue
xiiij. Ioſue cū oī populo filioꝝ iſrl'
trāſiuit iordanem ⁊ ſubuertit reg
na inimicoꝝ ſuorum. ⁊ diuiſit eis
terram in funiculo diſtribucōis.
Nam tribus tribubꝰ reliqt ſupe
riorem ptem terre ad orientem. ⁊
hec fuit pulchrior ⁊ fecundior. ⁊
iſte tres tribus illam retinuerūt
ꝓpter nobilitatem. Sed aliam ter
ram infra diuiſit nouē tribubus.
⁊ hanc terram poſſederunt in pa
ce ⁊ in multitudine maxima: ⁊ do
minus eoꝝ protector fuit. Ita ſpi
ritualiter xp̄us dominus noſter
trāſiuit iordanem noſtre mortali
tatis. ⁊ ibi deſtruxit regnū inimi
coꝝ ſuorum videlicet demonū. vñ
ī ſua reſurrectiōe ait illud pſalmi
Tollite portas principes veſtras
⁊ introibit rex glorie. Et dixerūt.
Quis ē iſte rex glorie. Reſpondit
Dominus fortis ⁊ potēs. ⁊ ſic por
tas ereas ⁊ vectes ferreos ꝯfregit.
Et deduxit populum captiuum de
egipto tenebrarū: ⁊ reduxit eos
p iordanem omnis tribulacōnis
in terram promiſſionis glorie Et
nouem tribubus diuiſit terram
inferiorem. ⁊ terram ꝓmiſſionis
ſuperiorem poſſederunt tres per
ſone. videlicet pater in diuinis. fi
lius in humanitate deꝰ ⁊ homo.
ſedens a dextris patris ⁊ filij ⁊ ſpi
ritus ſancti. ⁊ ipſe eſt ab vtroqꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓcees. Sed illas nouē trib⁹ que
duxit ſecum: diuiſit in nouem or
dines angeloꝝ ſcd̄m ꝙ ruina fac
ta fuit. Prima trib⁹ fuit chorus
aploꝝ. ⁊ illis obtinuit locū ſupe
riorē chori angeloꝝ qui dr̄ ſeraphī
Nā iſte chorus inflāmatus ē diui
no amore ꝙ aliud cogitare nō pñt
nec loqui niſi ſolum de deo. ⁊ ſic a
poſtoli talem locū cum illis in ter
ra illa ꝓmiſſionis acceperūt inflā
mati erāt in diuino amore. Vnde
ait apl'us. Quis nos ſeparabit a
caritate xp̄i. ſcio ꝙ neqꝫ mors. ne
qꝫ vita. neqꝫ fames. neqꝫ gladius
Secunda trib⁹ fuit ordo ꝓphetaꝝ.
quib⁹ diuiſit ſecundā terrā ꝓmiſ
ſionis. i. choꝝ angeloꝝ qui dr̄ che
rubin Nam iſte chorus habet ple
nitudinem ſcientie diuine ⁊ ſic ſā
cti ꝓphete qui futura predixerunt
a dn̄s loquebatur ipſis tanꝙ̄ ami
cis. ⁊ ideo cum eos redemit de lim
bo ſecū duxit. ⁊ in iordanē ſecundi
cherubin ptem diuiſit. Tercia tri
bus fuit ordo pr̄iarchaꝝ ⁊ illis di
uiſit ptē in tercio choro a ſup̄mo
qui dicitur throni. nam in illo ſe
det de⁹ iudicia diſcernendo. Sic ſā
cti patriarche aliud mandatum
non habuerunt. niſi. declina a ma
lo ⁊ fac bonum: ⁊ ipſi ſcd̄m iudici
um rationis faciebant omnia bo
na ⁊ vitabant omnia mala. ergo
acceperunt ptem int̄ angelos ter
cij chori. Quarta trib⁹ fuit ſcōꝝ
martirum qui accipiebant quar
tam ptem quarti chori qui dicit̄

dominationes ꝙ ſicut ille chorus
dominat̄ ſup choros inferiores ⁊
vincunt demones: ita ſancti mar
tires vicerunt propria corpora ⁊
ꝓpter deum tradiderunt ad ſuppli
cia. Ideo ꝑ fidem vicerunt regna ⁊
quartā ſortem acceperunt in diui
ſione eterna. Quinta tribus fuit
ſanctorum doctoꝝ: qui ſuis docu
mentis mundum illuminabant
⁊ obſtinatos ⁊ errantes in viam
veritatis deducebāt acceperūt ſoꝛ
tem inter chorum angeloꝝ qui
dr̄ poteſtatum. Sexta tribus fuit
ſanctorum cōfeſſorum: qui prop
ter deum ꝓpria corpora crucifixe
rūt. ⁊ in maxima abſtinētia vixe
runt. vt beatus benedictus. btūs
franciſcus qui ſepe exuit veſtimē
ta. ⁊ nudus ꝑ rubum ſpinoſum
ſe tranſtulit: ꝙ totū corpus ſāg
uineū apparuit. Et ſanct⁹ bernhar
dus: ⁊ multi alij ꝯfeſſores. Et ſan
ctus anthoni⁹ ⁊ ſanctus paulus.
⁊ iſti acceperūt ſortē inter choꝝ
angelorum qui dicitur principa
tus. Septima trib⁹ fuit ſanctorū
heremitaꝝ qui mundum contem
nentes in heremo habitantes. ⁊
iſti accipiūt ſortē inter ſeptimū
choꝝ qui dr̄ virtutes qui ſuis v̄tu
tibus et orationibus promerue
rūt illam ſortem. Octaua tribus
fuit ſanctarum virginum que ſu
is meritis propter caſtitatem ſui
corporis ⁊ cordis vt ſancta kathe
rina: ⁊ ſancta barbara obtinue
rūt octauū choꝝ in t̄ra ꝓmiſſionis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eterne qui chorus dicitur archan
geli · qui hn̄t officium cuſtodire
ciuitates · Ita iſte ſācte virgines
cuſtodiebant ciuitates ſui corpo
ris ab oī immundicia · Nona tri
bus ē ꝯiugataꝝ ꝛ viduarum que
accipiunt ſortem inter chorū an
geloꝝ qui dicitur angeli qui mit
tuntur ad cuſtodiendū homines
ꝛ deducendū ad bonum · Sic ipſi
deduxerūt ſeipſos ꝛ eoꝝ pueros
ꝛ proximos · ideo accipiunt p̄mī
ſcd̄m dignitatem · Et q̄uis vnus
chorus ē excelſior altero : tamen de
ſorte ſua vnuſquiſq₃ contenta ē ·
Et ideo dico q̄ xp̄us hodie vult aſ
cēdere vt adimpleret ruinas ange
loꝝ · collocaret ꝛ diuideret terram
promiſſionis ſcd̄m dignitatem ·
¶ Secūdo xp̄s voluit hodie aſcende
re vt nos patri reconſiliaret · qui
a vt dicit apoſtolus longe eramꝰ
a deo propter peccata : ſed prope
facti ſumus ꝓpter filium eius ihe
ſum : qui eſt propiciatio nrā ad
patrem · Huius legimꝰ figuram
q̄ erat quidā magnus rex hn̄s
duos filios quoꝝ vnus offendit
patrem : ideo miſſus ē in exilium
ſed venit frater ꝛ compatiebatur
fratri ſuo · miſericordia motus ve
nit ad ipſum in exilium : ꝛ fecit ſi
bi nigrum clipeum ꝛ arma nigra
aſſumpſit ꝛ pugnauit ꝑ fratre ꝛ
hoſtem vicit · ꝛ poſt triumphū fe
cit ſibi clipeum album ꝛ alba ar
ma auro decoāta in ſignū victorie
ꝛ leticie ꝛ fratrem expulſum p̄ri

repreſentauit cum omni heredita
te ſua · ꝛ redeunte filio omnes ſui
occurrebant ipſis cum ymnis ꝛ
canticis ꝛ ipſum laudabant ·
Ita ſpiritualiter rex diues ē deus
pater q̄ habuit duos filios xp̄m
iheſum : ꝛ hominē in p̄adiſo · Sed
ſecūdus filius ſcilicet hō offendit
patrem : ꝛ ideo alius filius ſcilic₃
xp̄us filius dei viui miſericordia
motus trāſtulit ſe in exiliū₃ aſſu
mens nigra arma · i · corpus hui
le · ꝛ pugnauit pro nobis · ꝛ ſupe
rauit hoſtem : ac cum fratre ꝛ cū
omni familia : videlicet cum adā
ꝛ eua ꝛ cum omni ꝓgenie ad pa
trem remeauit Et tunc in ſignum
victorie accepit alba arma auro
decorata : quādo corpus glorifica
tum aſſumpſit : ꝛ fratrem ſuū pa
tri recōciliauit · Et ideo ſerui p̄ris
occurrerunt ei cum leticia · Vn̄ ali
qui ammirando dixerunt hodie ·
Quis ē iſte qui venit de edom · i · de
exilio · Alij dixerunt · Iſte formo
ſus eſt in ſtola ſua gradiens idē
veniens in multitudine · Ideo aſ
cendit hodie vt nos hoīes reconſi
liaret patri ¶ Tercio aſcendit cri
ſtus dominus hodie : vt nobis vi
am manifeſtaret · Vnde pſalmiſ
ta · Notas michi feciſti vias vite
q̄ ante ipſum nobis erat ignota
Huius legimus figuram geneſ ·
viceſimo octauo Iacob p̄triarcha
videns pulchram puellam quā
interrogauit cuius filia eſſet · Re
ſpondit · Laban ē p̄r meꝰ · Venit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

itaqꝫ ⁊ ſeruiuit ſeptem annis ꝓ
illa i frigiditate ⁊ nuditate. et nul
lus labor fuit ſibi grauis. Tandē
regreſſus ad patriam cū magno
comitatu et ipſe p̄ceſſit omnē fa
miliam ſuam p deſertum vſqꝫ ad
meſopotamiā. q̄ viſ fuit ſibi nō
et inde exiuit Ita ſpūaliter xp̄s
dn̄s noſter vidēs humanā natu
ram i deſerto huius mundi vagā
tem ɔſiderans pulchritudinē ei⁹
q̄ ad ymaginem dei hominē cre
auit Ad quem potuit bene dicere
Quis eſt pater tuus. Certe ipſe
deus qui poſſedit. fecit et creauit
eum ſcd̄m Ps. Hoc ɔſiderās xp̄e
exiuit vt iacob ꝓpriā terram. ſer
uiuit pro ea videlicet pro aīa hu
mana non ſeptē annis vt iacob
ſed triginta trib⁹ annis in frigidi
tate pauptate ſiti et alijs. ⁊ tandē
cū magno comitatu reduxit eam
precedens p deſertū huius ſeculi.
q̄ fuit ſibi nota et deducens eos
vſqꝫ ad meſopothamiam .i. cele
ſtem gloriam. Et hoc dicit ꝓpheta
micheas. Aſcendens iter pandēs
ante eos et dux eorū fuit ¶ Quar
to xpiſtus hodie aſcendit vt no
bis graciam et gloriam miniſtra
ret. Vnde ait apoſtol⁹. Aſcendit
vt adimpleret omnia Aſcēdit ſa
lomon vt tronū gracie poſſideret
et daret omni petenti. vt habetur
in rogationibus primi mēbri. Ita
xpiſtus. Qꝫ aūt aſcendit vt nob
graciā daret patet in figura. iiij.
regū. ij. vbi legim⁹ q̄ dn̄s voluit

helyam de hoc mūdo ducere in pa
radiſum. et apparuit iuxta iorda
nē Et apparuit heliſeo ⁊ predixit
illi. Tunc helyas habuit bonum
amicum videlicet ꝓphetā heliſeū
Cui dixit. Ecce tollar a te. Vis ali
quid petere a me hoc pete anteq̄
tollar a te Et ait heliſeus Peto do
mine vt duplex ſpiritus quē ha
buiſti ꝓphetarū fiat i me Reſpōdit
helyas Difficilē rem petiſti Tamē
ſi me videris in curru igneo aſcen
dere fiat tibi ſicut petiſti. Et cū an
geli venerūt et helyam in nube in
curru poſuerunt vidit heliſeus. et
ſic clamauit Ecce currus iſrahel ⁊
auriga eius: q̄ ſancti angeli du
cunt eū. Ita moraliter domin⁹ ho
die celos aſcendit in curru diuini
amoris. Dixit igitur nobis Vis a
liquid petere a me hoc pete anteq̄
tollar a te Nam xpiſt⁹ tollitur a
nobis quādo peccam⁹ et tpe mor
tis quātū ad dona Ideo pete a me
quod vis et dabo tibi. Debemus
eciam petere cum ꝓpheta qui dixit
Oro vt duplex ſpiritus tuus ſit i
me. videlicet vt habeam graciā
in preſenti et gloriam in futuro.
Sed reſpondit xpiſt⁹ Si poteris
me videre i curru igneo. ideſt ſi po
teris me videre in mente tua ſtan
tem in cruce pro te et ſequi me: fi
at tibi vt petiſti. Ergo ad thema
Aſſumptus eſt ihēſus in celum ſe
det ad dextrā dei patris omnipo
tentis vt nobis viam demonſtra
ret. et ruinam angelicā repararē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et nos patri reconsiliaret. ⁊ nob
graciā ⁊ gloriā ministraret. Qđ
nobis prestare dignet' ⁊c.

Dominica quinta post pascha

Sermo .xxxvi.

Et vos testimoniū phibe
bitis: q2 ab inicio mecu3
estis Johis .xvi. Nota q2
vnusquisq3 bon9 dux l' princeps
debet tria facere ċca suos famulos
Primo debet habē vexillū distin
ctū a vexillis inimico2 vt exteri9
sequat' vexillū sui ducis Vt pat3
Nu'i .iiij. ca°. Precepit moyses tri
bub9 israhel dicēs Quelibet tribu
habeat suū signū vt posset trib9
illa sequi suū ducem. Secūdo deb3
dux vel princeps populū instruē
quō dēt pugnare cōn inimicos et
insidias ponere ⁊ precauē. Exem
plū de dauid q̄ bene p̄cauebat in
sidias golie: ideo vincebat ipsum
Tercio dēt eos aīare p dona si ha
buerint aliquod damnū q2 illud
eis in duplo velit recupare Vnde
ait tullius de re militari Stipēdiū
largū animat pugnantē. q2 coro
na victorib9 de iuē debet Ista tria
habuit xp̄s dux et princeps apo
stolo2 ⁊ scē ecclesie Primo habu
it vexillū distinctū qđ fuit gracia
spiritussancti. tam in signis q̄3 in
loq̄lis in scīs apl'is. q2 nemo pote
rat facere ista signa q̄ ipsi fecerūt
Secūdo eos instruxit oīa predicē
do qualiter deberet' regere in hoc
mūdo. Tercio dona larga p̄misit
Vn̄ petr9 volens scire de stipēdio
ait. Quid dabis nobis p̄mij q2 te
seq̄mur et oīa dimittim9 ⁊ susti
nem9 p̄secucōes Rn̄dit dn̄s Cū se
derit fili9 hōis in sede maiestatis
sue sedebitis vos sup̄ sedes duode
cim iudicantes duodecim trib9 is
rahel. Et ista ostēdunt' i hoc euā.
In illo tpe. Cū venerit paclit9 que3
ego mitta3 vobis a patre spiritū
veritatis q̄ a patre in diuinis p̄ce
dit. ille testimonium phibebit de
me. Et vos testimoniū phibebitis
q2 ab inicio mecū estis. sc3 p̄dica
tionis ⁊ miraculo2 manifestacōe
mutacōe aque in vinū. Hec locu
tus sū vobis vt nō scandalisemini
i. vt nō recedatis a fide. absq3 sy
nagogis faciēt vos i. ipsi eicient
vos tanq̄3 excōicatos. Sed venit
hora vt oīs qui interficit vos ar
bitret' obsequiū se prestaē deo q̄
ad iudeos. ⁊ p'dolo q̄ ad paganos
Sed hec faciēt sc3 infideles vobis
sc3 fidelib9 q2 non nouerūt patrē
neq3 me. Sed hec locut9 sū vobis
vos p̄monēdo vt cū venerit hora
talis p̄secucōis. tūc reminiscami
q2 ego dixi vobis Quo ad thema
Et vos testimoniū phibebitis ⁊c.
Nō q2 sup p̄ctōres ⁊ nō credentes
q̄tuor testimonia adducunt'. Pri
mū testimoniū i psonis diuinis ē
Secundū testimoniū erit i apl'is
Terciū in creaturis Quartū testi
moniū vult facere in cicatricib9
Primo de9 vult facere seu phibē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf